

Duncan Bayliss: "Började skriva p

Efter att ha förvånats av mängden nybörjarmisstag hos omgivningen ville britten Duncan Bayliss hitta ett sätt att göra folk bättre på orientering. Universitetsföreläsaren började skriva på en guide som senare resulterade i hemsidan Better Orienteering. Nu kommer bidrag in från alla håll och utbildningsprojektet fortsätter att utvecklas.

Var börjar man om man ska förklara hela orienteringssporten?

- Det har varit ett väldigt intressant problem, för det har funnits massor av bra material och massor av dåligt material ute på internet. För någon som precis ska börja lista ut vad orientering handlar om kan det vara väldigt förvirrande att veta var man ska börja leta. Hittar de en källa vet de ändå inte hur de ska hitta de andra. Vad jag försökt göra är att koppla samman underlag från olika håll och rikta det till allt från rena nybörjare, vidare till olika nivåer. Jag skulle tro att det bästa sättet att börja förklara orientering är något i stil med den introduktionsfilm South London Orienteers har gjort. Man visar grunderna och sedan är det bara att ge sig ut och prova. Ge det ett försök. När man sedan har fått lite erfarenhet är det lättare att förstå det som lärs ut.

Du har försökt förklara hur sporten fungerar genom hemsidan Better Orienteering. Kan du berätta om idén bakom sidan?

- Under en längre period funderade jag på det faktum att folk som orienterat i fem, tio eller rentav tjugio år ändå gjorde nybörjarmisstag. De verkade ha problem med att få riktig ordning på orienteringstekniken. Jag försökte förstå varför det blev så. Problemet verkade vara att grunden inte satt ordentligt. Saker som att alltid ha kartan riktad åt norr, att alltid kontrollera att man har rätt utgångsriktning från kontrollen, att ha regelbunden kartkontakt. De gjorde inte de här bitarna. Jag tänkte att vi på ett tydligt sätt behövde få folk att se att de alltid måste göra de här sakerna. Och utöver det finns det grejer som det finns en poäng i att veta hur man gör. Jag började skriva på någontag och sedan växte det bara. Från början handlade det om vuxna orienterare som verkade ha problem med att greppa vad de skulle göra. För vissa var det inga problem, men för andra var det desto svårare. Jag försökte få folk att läsa böcker eller föra diskussioner i samband med klubbträningar, men det var upplägg som hade sina nackdelar eftersom det här handlar

om att ha roligt. Det är ju idrott. Då vill man kanske inte sätta sig och läsa en bok, även om det finns flera riktigt bra böcker. Jag tänkte att vi behövde något som säger: "Det här är vad du behöver tänka på". Då kan de gå igenom ett område när det passar dem, för att sedan komma tillbaka och försöka applicera det på verkligheten.

Varför vill du personligen hjälpa folk att bli bättre på orientering?

- I grund och botten för att jag gillar det. Det är inte svårare än så. Jag har orienterat sedan jag var tio år och det är jättekul. Jag har orienterat i Storbritannien och runt om i Europa, och när man gillar något så pass mycket är det kul om vänner och bekanta vill hoppa på tåget.

Flera olika personer inom den brittiska orienteringen bidrar på ett eller annat sätt till det här projektet. Hur lyckades du engagera så många människor på relativt kort tid?

- Det började med att jag gjorde en guide och kände att jag ville lägga upp den på internet. Jag började bygga en hemsida och i samma veva publicerade South London Orienteers ett gäng filmklipp. Jag pratade med dem och så kom vi överens om att samarbeta. Jag byggde hemsidan och la in deras filmer där. Så snart det fanns hyfsat mycket material började

”På något och sedan växte det bara”

jag säga till varenda brittisk orienteringsmänniska jag känner att det skulle titta på det jag höll på med och fundera på vad de själva kunde bidra med, haha. Folk var väldigt generösa och sa ”Vad tror du om det här?” eller ”Kanske den här guiden?” Jag har fortsatt att addera material allteftersom folk kommit med tips.

Har du jobbat med den här typen av utbildande plattformar tidigare?

– Jag föreläser om geografi på universitetet och har undervisat i miljörelaterade ämnen. Jag har också undervisat i kartografi. Så jag har gjort material för universitetsstudenter, men det är ju bara de som går på universitet och studerar de specifika kurserna som ser materialet. Så jag har byggt en del hemsidor för studenter och har således en del erfarenhet. Det var till hjälp, för vad vi insåg när vi analyserade sidorna var att vi lever i visuella tider. Man behöver en extremt tydlig struktur så att folk förstår var de ska leta. Sedan börjar de på olika ställen. Det är inte som med en bok. Istället börjar de med det som verkar mest intressant. Det brukar alltid vara filmklipp. Sedan sicksackar de sig genom sajten. Så nyckeln är en tydlig struktur och mycket visuellt material. Det verkar vara så man fångar universitetsstudenter. När de är klara med det kan de börja fördjupa sig i böcker eller andra former av material. Så jag har

provat att applicera samma upplägg här.

Kan du kortfattat förklara hur hemsidan fungerar?

– I grund och botten utgår det från en ”Ny inom orienteringen”-avdelning som ska hjälpa folk som verkligen inte kan något om sporten eller som bara har provat ett par gånger. Det handlar om att få förståelse för grunderna. Jag har försökt presentera det så att de kan ta åt sig av informationen på flera olika sätt. De kan läsa, de kan se filmklipp och de kan ladda ner guider som kan vara till hjälp. Förhoppningsvis är det något av sätten som passar. Efter det finns det en struktur som går från grundläggande teknikkunskaper till mer avancerat, så att folk ser att det finns en struktur de kan följa. Om de tittar på grunderna och känner att ”det där har jag koll på” kan de gå vidare till stegen längre fram. Det är tanken.

Finns det någon särskild avdelning du är extra stolt över?

– Jag vet inte vad folk tycker, men jag är väldigt nöjd med informationen om grundläggande orienteringsteknik och Intermediate Skills Tool Kit. Jag har försökt göra något väldigt visuellt av den visuella utmaning det är att orientera. Det handlar inte bara om ord utan om att förstå något som en 3D-bild. Jag hoppas att det då ska fastna lättare än ett samtal där

folk inte ser det man pratar om.

Har du några tankar om hur hemsidan ska utvecklas vidare?

– En avdelning för lärare som ska lära barn orientering i skolan. Där handlar det om att förklara vad de kan använda för underlag och vilka delar av hemsidan som skulle vara mest användbara för dem. Sedan vore det trevligt med mer avancerade bidrag från elitorienterare. Om man kan hitta folk som vill berätta om hur de lyckades ta sitt orienterande till en helt annan nivå. Och en tredje grej skulle väl vara att kunna lägga till korta introduktioner på de språk som talas i andra orienteringsländer. En svensk startside till exempel. Även om många svenskar kan engelska är det en fördel om det finns en förklaring på det egna språket.

Vad är det slutliga målet med Better Orienteering?

– Det är bara att bidra till att fler lär sig uppskatta orientering, helt enkelt. Det började mest som en kul grej, sedan blev det större och större. När jag la till filmklippen såg det bättre ut och sedan fortsatte jag bara lägga upp saker.

VICTOR LUNDMARK